

Σχέδιο Δράσης για Αντιμετώπιση της Παθολογικής
Ενασχόλησης
με τα Τυχερά Παιχνίδια
2018-2020

Εύα Συμεωνίδου
Αν. Προϊστάμενη Τμήματος Πολιτικής
Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Email: e.symeonidou@naac.org.cy

www.naac.org.cy

Σχέδιο Δράσης για την «Αντιμετώπιση της Παθολογικής Ενασχόλησης με τα Τυχερά Παιχνίδια (2018-2020)»

- Ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) διεύρυνε το πεδίο αρμοδιοτήτων της, έτσι ώστε αυτές να περιλαμβάνουν και την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια
- Το πρώτο Σχέδιο Δράσης για την «Αντιμετώπιση της Παθολογικής Ενασχόλησης με τα Τυχερά Παιχνίδια (2018-2020)» της ΑΑΕΚ διαμορφώθηκε έχοντας ως βάση την παρούσα κατάσταση, καθώς και τις δυνατότητες, σε επίπεδο οικονομικών και ανθρωπίνων πόρων, για υλοποίηση από τις υφιστάμενες υπηρεσίες

Παθολογική ενασχόληση με τυχερά παιχνίδια

- Η παθολογική ενασχόληση με τυχερά παιχνίδια ορίζεται ως «η τοποθέτηση οποιουδήποτε αντικειμένου ή περιουσίας με υλική αξία, σ' ένα παιχνίδι ή γεγονός με αβέβαιη έκβαση όπου ο παράγοντας «τύχη» καθορίζει αυτή την έκβαση» (Blaszczynski, 2004)
- Η επίμονη υποτροπιάζουσα έφεση προς πάσης φύσεως δραστηριότητες όπου ο παράγοντας τύχη είναι καθοριστικός
- Κατά το DSM IV, η παθολογική ενασχόληση με τυχερά παιχνίδια ταξινομείται στην ομάδα διαταραχών ελέγχου των παρορμήσεων που κύριο χαρακτηριστικό των ατόμων αυτών είναι η αδυναμία τους να προτάξουν αντίσταση στην παρόρμηση του να κάνει μια πράξη που είναι βλαβερή για τον ίδιο ή τους άλλους

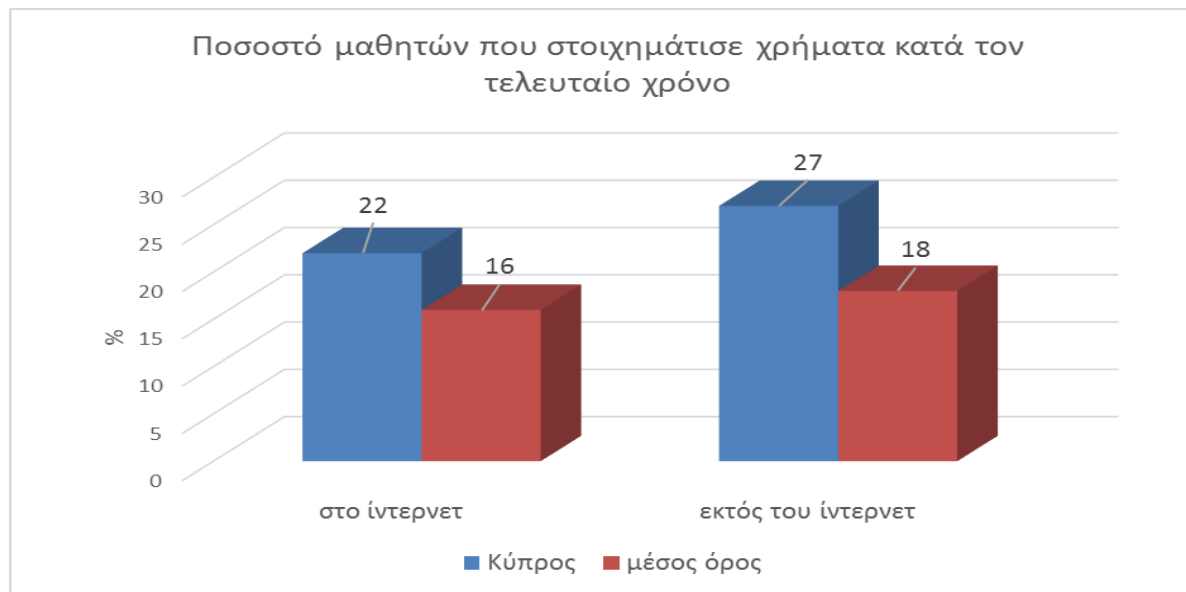

Παθολογική ενασχόληση με τυχερά παιχνίδια

- DSM-V ταξινομείται ως «διαταραχή τυχερών παιχνιδιών» και μεταφέρεται στην κατηγορία των εξαρτητικών διαταραχών, η οποία περιλαμβάνει το αλκοόλ και τις παράνομες ψυχοδραστικές ουσίες, σε μια προσπάθεια να διευκολυνθεί η διάγνωση και η θεραπεία της διαταραχής αυτής.
- Η εξάρτηση στα τυχερά παιχνίδια ακολουθεί το ίδιο μοντέλο εξάρτησης που παρατηρείται και στην εξάρτηση από ψυχοδραστικές ουσίες.
- Υπάρχει αυξημένος όγκος ερευνών στους τομείς της νευροεπιστήμης και της ψυχολογίας που καταδεικνύουν ότι υπάρχουν κοινά στοιχεία μεταξύ της εξάρτησης από τα τυχερά παιχνίδια και των άλλων εξαρτήσεων.

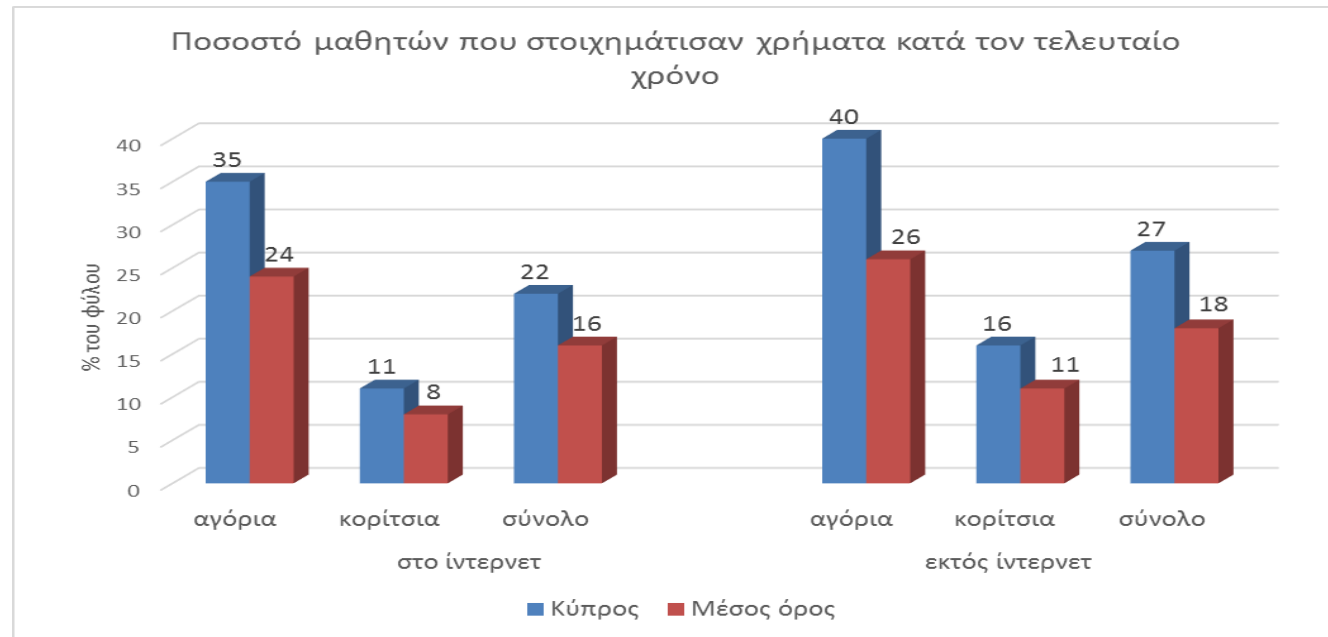
Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ερευνών στον Μαθητικό Πληθυσμό σχετικά με το Αλκοόλ και τα άλλα Ναρκωτικά (ESPAD) Τζόγος/ χρήση ίντερνετ

- Εντός διαδικτύου οι Κύπριοι μαθητές στοιχηματίζουν σε ποσοστό 22% ενώ στην Ευρώπη το αντίστοιχο ποσοστό αγγίζει το 16%. Η διαφορά είναι πιο μεγάλη στο στοίχημα εκτός ίντερνετ, με ποσοστό που αγγίζει το 27% ανάμεσα στους Κύπριους μαθητές και μόλις 18% σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ερευνών στον Μαθητικό Πληθυσμό σχετικά με το Αλκοόλ και τα άλλα Ναρκωτικά (ESPAD) Τζόγος/ χρήση ίντερνετ

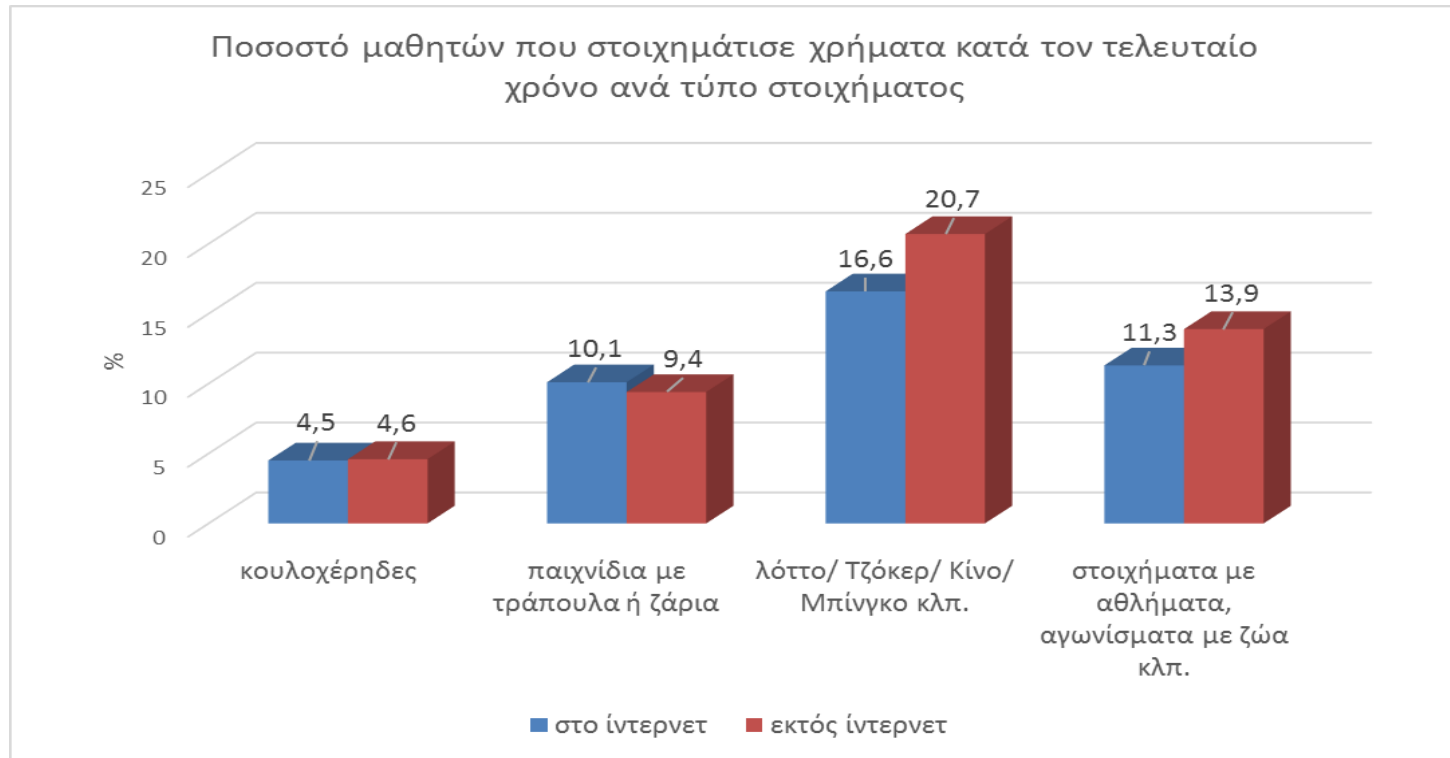

- Εντός διαδικτύου τα αγόρια στοιχηματίζουν σε ποσοστό 35% και τα κορίτσια σε ποσοστό 11% ενώ τα Ευρωπαϊκά ποσοστά του μέσου όρου είναι 24% και 8% αντίστοιχα. Σε ότι αφορά το στοιχείο εκτός διαδικτύου τα ποσοστά παραμένουν ιδιαίτερα ψηλά για τα αγόρια, 40% σε σχέση με τα κορίτσια που είναι 16%. Οι Ευρωπαϊκοί μέσοι όροι αντίστοιχα είναι 26% και 11%.

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Ερευνών στον Μαθητικό Πληθυσμό σχετικά με το Αλκοόλ και τα άλλα Ναρκωτικά (ESPAD)

Τζόγος/ χρήση ίντερνετ

Παγκύπρια ποσοτική έρευνα για τον επηρεασμό, τη συμπεριφορά και τα χαρακτηριστικά των χρηστών τυχερών παιχνιδιών της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων (ΕΑΣ)

- Το 75% των Κυπρίων ηλικίας 15 ετών και άνω παίζουν σήμερα τυχερά παιχνίδια.
- Από αυτούς, το 81% χαρακτηρίζονται ως παίκτες εκτός κινδύνου, το 13% θεωρούνται παίκτες που παρουσιάζουν συμπτώματα πιθανής προβληματικής συμπεριφοράς και το 6% χαρακτηρίζονται ως παθολογικοί ή προβληματικοί παίκτες.
- Καταλυτικός ρόλος της κυπριακής οικογένειας - μέσος όρος ηλικίας πρώτης συμμετοχής σε κάποιο τυχερό παιχνίδι είναι τα 12,5 έτη- συνολικά 50% των περιπτώσεων συνοδεύονταν από τους γονείς τους

Τομέας Παρέμβασης Πρόληψη

Καλές πρακτικές:

- Η αποτελεσματικότητα της προληπτικής παρέμβασης βασίζεται στην ικανότητα της να επιδράσει σε ένα ή περισσότερους παράγοντες κινδύνου.
- Οι γενικές παρεμβάσεις πρόληψης οι οποίες στοχεύουν σε ένα ευρύ φάσμα προβλημάτων (π.χ. άλλες μορφές εξάρτησης) αποτελούν βασικά συστατικά της πρόληψης της προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια.
- Η αποτελεσματική πρόληψη προϋποθέτει μια πολύπλευρη, συντονισμένη και συνεχή σειρά από παρεμβάσεις εκπαίδευσης και πολιτικής που παρέχονται σε ένα ευρύ φάσμα ηλικιακών ομάδων.

Προτεραιότητες Πρόληψη

- Διαμόρφωση της γνώσης και των στάσεων της κοινωνίας απέναντι στην ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια
- Στήριξη / ενίσχυση ανήλικων / νεαρών προσώπων και ευάλωτων ομάδων για αποφυγή της παθολογικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια
- Δημιουργία προστατευτικού περιβάλλοντος ανήλικων / νεαρών προσώπων από την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια
- Εφαρμογή μηχανισμών έγκαιρης παρέμβασης για άτομα που παρουσιάζουν συμπεριφορές υψηλού κινδύνου.

Τομέας Παρέμβασης Θεραπεία

Καλές πρακτικές:

- Ανάληψη της ευθύνης από τα άτομα για τις επιλογές τους και την από κοινού με τον θεραπευτή επιλογή των παρεμβάσεων που είναι αποτελεσματικές για την περίπτωση τους
- Παρεμβάσεις που να βασίζονται στα στάδια της αλλαγής σύμφωνα με το μοντέλο των Σταδίων της Αλλαγής
- Παρεμβάσεις μείωσης της βλάβης που στοχεύουν απευθείας την μείωση των δυσμενών συνεπειών τις οποίες η ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια έχει επιφέρει στη ζωή του ατόμου

Τομέας Παρέμβασης Θεραπεία

Στόχος :

- α) τερματισμός της ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια
- β) μείωση των επιβλαβών συνεπειών που επιφέρουν τα τυχερά παιχνίδια στο άτομο και το περιβάλλον του (π.χ. οικογένεια, φίλοι)
- γ) αποφυγή ή μείωση του κινδύνου που συνδέεται με τα περιβάλλοντα όπου υπάρχει ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια.
- δ) αποτελεσματική αντιμετώπιση των αρνητικών ψυχικών καταστάσεων (π.χ., άγχος, κατάθλιψη, μοναξιά) μέσω νέων στρατηγικών και δεξιοτήτων ζωής
- ε) ικανοποίηση των αναγκών για ψυχαγωγία, κοινωνικοποίηση και ενθουσιασμό μέσα από ισορροπημένες δραστηριότητες αναψυχής

Τομέας Παρέμβασης Θεραπεία

Η θεραπεία στον τομέα της παθολογικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια απευθύνεται:

- α) σε άτομα με αυξανόμενο χρόνο ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια και σταδιακή απώλεια ελέγχου
- β) σε άτομα που χαρακτηρίζονται με απώλεια ελέγχου αναφορικά με την ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια και
- γ) σε μέλη της οικογένειας του ατόμου με προβλήματα ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια.

Εγκεκριμένα προγράμματα θεραπείας από ΑΑΕΚ

Τομέας Παρέμβασης Θεραπεία

Η θεραπεία στον τομέα της παθολογικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια απευθύνεται:

- α) σε άτομα με αυξανόμενο χρόνο ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια και σταδιακή απώλεια ελέγχου
- β) σε άτομα που χαρακτηρίζονται με απώλεια ελέγχου αναφορικά με την ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια και
- γ) σε μέλη της οικογένειας του ατόμου με προβλήματα ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια

Προτεραιότητες Θεραπεία

- Διασφάλιση της προσβασιμότητας όλων των ομάδων (ανήλικων, ενήλικων, ευάλωτου πληθυσμού) στην εξειδικευμένη θεραπεία για αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με την προβληματική ή παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια.
- Παροχή εξειδικευμένης θεραπείας με βάση τις καλές πρακτικές για τα άτομα τα οποία αντιμετωπίζουν προβληματική ή παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια.

Τομέας Παρέμβασης

Έρευνα και Παρακολούθηση του Φαινομένου

- Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του φαινομένου παρέχει σημαντική ανατροφοδότηση στους φορείς χάραξης πολιτικής σχετικά με το φαινόμενο καθώς και την πρόοδο προς την κατεύθυνση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.
- Στόχος: Διαμόρφωση μηχανισμών καταγραφής του φαινομένου καθώς και πραγματοποίησης συστηματικών ερευνών για την καλύτερη κατανόηση του φαινομένου της προβληματικής ή παθολογικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια.

Προτεραιότητες Έρευνα και Παρακολούθηση του Φαινομένου

- Ανάπτυξη επιδημιολογικών δεικτών, τεκμηρίωση και παρακολούθηση του φαινομένου

(Διαμόρφωση και άμεση εφαρμογή πρωτοκόλλων για καταγραφή των αιτημάτων θεραπείας από τα άτομα που παρουσιάζουν προβληματική ή παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια).

- Δημιουργία μηχανισμών καταγραφής και αξιολόγησης του φαινομένου

Τομέας Παρέμβασης Διεθνείς Σχέσεις

- Προώθηση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ στα θέματα της παθολογικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια

Ευχαριστώ

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ